

DEŽELA KOCK LEGO

► Besedilo in fotografije: Igor Fabjan

Zabaviščni park Legoland v Billundu je ena izmed največjih danskih turističnih znamenitosti. Za zadovoljstvo stotisočev obiskovalcev skrbijo zgradbe in skulpture, sestavljene iz več kot 65 milijonov kock Lego ter številne adrenalinske atrakcije.

📍 Legoland (Dežela kock Lego) privablja obiskovalce z vsega sveta že od leta 1968. (Vir: Legoland Billund)

ZAMISEL O POSTAVITVI PARKA JE NASTALA na začetku 60. let preteklega stoletja, ko so številni Danci hodili v Billund gledat, kako nastajajo sestavljive igrače, ki so osvojile svet (ŽIT 2007/2, str. 44). Kar okoli 20.000 navdušencev na leto je lahko občudovalo manjšo razstavo zgradb, ki so prikazovale, kaj je mogoče ustvariti z nekaj domišljije in seveda s kockami Lego. Takratni lastnik Godtfred Kirk Kristiansen je zato začel razmišljati o parku, ki bi bil zabaven za otroke, obenem pa bi bil tam stalni razstaveni prostor za modele, zgrajene iz njihovih kock. Sprva so imeli v mislih majhen park, a so ga že med načrtovanjem povečali na 38.000 m². Tako je bilo ob odprtju 7. junija 1968 v njem zaposlenih 50 ljudi. Iz kock Lego so zgradili naselja hiš, obdanih z zelenjem, nad njimi so se dvigovali premikajoči se žerjavi, po vodnih površinah pa so plule ladje. Tej postavitvi, imenovani Miniland, sta se v naslednjih letih pridružila še naselje z Divjega zahoda in vlakec v obliki velikih kock Lego, s katerim se je bilo mogoče popeljati na

📍 Miniland sestavljajo naselja in znane stavbe.

📍 Ena izmed graščin, izdelanih iz kock Lego

ogled parka. Čeprav so upravljavci parka pričakovali okoli 200.000 ljubiteljev kock Lego na leto, je bil samo v prvem letu po odprtju obisk več kot trikrat večji. In če so ob odprtju leta 1968 računali predvsem na družine z otroki, starimi do 12 let, se je kmalu izkazalo, da v tematskih parkih enako uživajo tudi najstniki in odrasli.

▶ TUDI V GUINNESSOVI KNJIGI REKORDOV

Zabaviščni park Legoland v Billundu so od takrat večkrat obnovili in obenem tudi nenehno povečevali. Prvo namišljeno dansko vas z železniško postajo, ki so jo zgradili iz kock Lego, so poimenovali Lilleby. Sledile so najbolj znane zgradbe iz Skandinavije, Zahodne Evrope ter tudi ZDA in Japonske. Med sprehajanjem po parku je tako mogoče spoznavati posamezna mesta sveta. Vrstijo se gradovi, zgodovinski deli mest, letališče, pristanišča, značilne pokrajine, Kennedyjev vesoljski

center ... Leta 2011 so sestavili like iz filma *Vojne zvezd* (Star Wars). Modeli so natančno izdelani v merilu 1 : 20 in 1 : 40. Nekateri so tudi interaktivni, tako da jih lahko obiskovalci upravljajo prek gumbov ali igralne palice.

Po letu 2000 so dodali številne novosti, a osnovni koncept zabave s kockami Lego ostaja nespremenjen. Miniland je še naprej osrednji del parka in najmlajši še vedno lahko opravijo svoj prvi vozniški izpit na Legovih električnih avtomobilčkih. To je brez dvoma ena izmed najbolj priljubljenih atrakcij. Otroci dobijo osnovna navodila za vožnjo v cestnem prometu in potem se poskusijo v upravljanju električnega avtomobila, kar je klasična zamisel Legovega koncepta učenja ob igri. V mestecu Legoredo, kjer obiskovalci lahko izpirajo zlato, legendarni poglavar Dolga ušesa že 32 let potrpežljivo sprejema otroke. Le nekoliko krajši sta country glasbena skupina *Klopotača*, ki vsako poletje še dodatno popestri dogajanje.

➡ Vodne površine
poživljajo ladje.

🔧 Vzdrževalci so ves čas na delu.

Tu stoji ena izmed največjih Lego-vih skulptur – indijanski poglavar Sedeči bik, ki je sestavljen iz 1,4 milijona kock Lego. Leta 1986 je bil vpisan v Guinnessovo knjigo rekordov kot največja figura iz teh kock. Šele lani ga je po velikosti presegel model vesoljskega plovila iz filma *Vojne zvezd*, ki je sestavljen iz kar 5,3 milijona kock. Najmanjši model v parku je golob iz vsega štirih belih kock.

V tem delu parka je urejen 225 m dolg vodni kanal z Legovimi električni čolni, s katerimi se je mogoče odpraviti na razgledno plovbo, ki med drugim vodi mimo modela enega najbolj prepoznavnih ameriških kipov, posvečenega štirim nekdanjim predsednikom in postavljene-ga na gori Rushmore. Sestavljen je iz 414.000 kock Lego, za njegovo izdelavo pa je bilo potrebnih 2100 ur. Model so na novo sestavili lani in z njim nadomestili štirideset let starega predhodnika.

Modeli vlakov, letal in avtomobilov vsako leto prevozijo več kot 117.000 km, 32 modelov ladij pa na

🐕 Legoland je prijazen tudi do obiskovalcev s štirinožnimi spremljevalci.

leto prepluje 12.000 morskih milj (okoli 22.000 km), kar je več kot polovica dolžine ekvatorja. Za popoln videz parka skrbijo vrtnarji, ki vsako pomlad zasadijo do 80.000 čebulic različnih rastlin in 25.000 cvetočih rož; da bi privabili tudi ptice, ki pomagajo zatirati škodljivce, obenem pa s svojo prisotnostjo navdušujejo obiskovalce, so postavili več kot 200 gnezdišč.

► SODOBNE ATRAKCIJE

Osnovnemu konceptu parka so v tem tisočletju dodali številne novosti, tako da zdaj obsega osem tematskih dežel, v katerih si je mogoče privoščiti okoli 50 različnih voženj. Tako ob deželi Legoredo vabi na obisk hiša strahov s površino 800 m², v njej pa na obiskovalce preži 177 različno strašljivih likov iz kock Lego. Omogočena je interaktivna dogodivščina, saj obiskovalci lahko z laserji streljajo modre duhove. V hiši je treba najti pot skozi 50 m² velik labirint ogledal z zvočnimi in svetlobnimi učinki ter premagati prosti pad – spust z osem metrov visokega stolpa. Za opremljanje atrakcije so porabili 410.000 kock, ki jih je devet obiskovalcev sestavljalo 4400 ur.

Polarna dežela (Polar land) se ponaša z najhitrejšim vlakcem v parku, ki po 498 m dolgi progi drvi s hitrostjo 65 km/h. Gre za edinstveni zabaviščni vlakec na svetu, ki brzi skozi polarno pokrajino s

pingvini – čisto pravi pingvinarij s čisto pravimi magellanovimi pingvini. V bazenu s 180.000 litri vode so življenjske razmere podobne kot na Antarktiki. Za še pristnejše vzdušje vsak dan naredijo tono snega.

Letos so odprli atrakcijo Ninja-gom, doslej največjo investicijo v parku. Na površini 5000 m² so zgradili goro s samostanom, v katerem lahko obiskovalci preskusijo znanje vzhodnjaških borilnih veščin. Med drugim se morajo v labirintu izogibati zelenim laserskim žarkom, z vlakcem pa se zapeljejo tudi v boj z velikim zmajem. Osrednji del prostora je 4 × 13 metrov velik 3D-ekran, na katerem oživi navidezni svet. Za izdelavo različnih figur so porabili 727.000 kock Lego, ki skupaj tehtajo poldrugo tono.

Sestavni del parka v Billundu so tudi restavracije in trgovine, med katerimi največja meri 1000 m² in je ta čas največja Lego trgovina na svetu. V njej je mogoče kupiti skoraj

➡ Vlak obiskovalce popelje v polarno deželo.

G Za ozelenitev skrbijo številni vrtnarji.

vse izdelke te slovite tovarne, nekateri pa so naprodaj izključno tu.

Doslej je Legoland obiskalo že več kot 50 milijonov ljudi. K temu, da se jih kar 80 % vrne vsaj še enkrat, gotovo veliko pripomoreta tudi avtokamp in hotel z 223 sobami v neposredni bližini. Oba s številnimi figurami iz kock Lego omogočata nekakšno nadaljevanje doživljanja pravljične dežele. V hotelu je urejeno tudi konferenčno središče za različne izobraževalne programe, v katere vključujejo tudi kocke Lego.

Poleg najstarejšega v Billundu je danes na svetu še šest Legovih zabaviščnih parkov – po eden v Veliki Britaniji, Nemčiji, Maleziji in Dubaju ter dva v ZDA, v roku enega leta pa naj bi odprli še zabaviščna parka na Japonskem in v Južni Koreji. Podjetje Lego Group je leta 2005, ko se je moralo zaradi slabših poslovnih izidov prestrukturirati, prodalo večinski delež v zabaviščnih parkih skupini Merlin Entertainments.

► **ZAČETEK V MIZARSKI DELAVNICI**

Zgodba kock Lego sega v leto 1932, ko je tesar in mizar Ole Kirk Kristiansen v vasici Billund ustanovil podjetje (ŽIT 2007/2). Poleg likalnih miz in lestev je začel izdelovati še lesene otroške igrače – tudi z mislijo na svojega sina, ki mu je želel narediti igračo, kakršne se ne bi nikoli naveličal. Podjetje je leta 1934 poimenoval LEGO, kar je sestavljena beseda iz besed *leg* godt – igraj se dobro. Leta 1946 so začeli kot nov material za izdelavo igrač uporabljati plastiko in leta 1949 so izdelali predhodnice današnjih kock. Prodaja sprva ni bila najbolj uspešna, polagoma pa so jih nadgradili v revolucionarni igralni sistem, ki je omogočal tudi kombiniranje različnih zbirk. Leta 1958 so kocke Lego dobile današnjo obliko; od leta 1962 jih izdelujejo iz trde plastike ABS, ki je zelo vzdržljiva in odporna proti udarcem. Zbirke kock Lego so ves čas izpopolnjevali. V

➤ Vožnja
z električnimi čolni

➤ Takole je
predstavljen
ameriški vesoljski
program.

60. letih prejšnjega stoletja so jim dodali kolesa, zobnike in električne motorje, dve desetletji pozneje pnevmatične elemente, razvijala se je tudi elektronika, konec 90. let prejšnjega stoletja pa so začeli uporabljati mikrokrmilnike. Zanimiv je robotski program (Mindstorms) s kompleti, ki vsebujejo osrednjo enoto z mikroprocesorjem. Te robotizirane igrače z motorji in tipali

so lahko tudi didaktične naprave za praktično učenje. Tega organizirano izvajajo na številnih šolah in drugih ustanovah, s tega področja pa prirejajo celo tekmovanja (ŽIT 2009/3, str. 40).

Ker so Legovi korporaciji že potekli številni patenti, se proti konkurenci borijo z ustvarjanjem vedno novih oblik in kompletov kock. Poleg klasičnih setov je na voljo več kot 20 linij z junaki z različnih področij, zahtevnejšim uporabnikom pa so namenjeni kompleti iz programov Technic, Bionicle, Mindstorms in Architecture. Pri slednjem že nekaj let sodeluje tudi slovenski arhitekt Rok Žgalin Kobe. Linija ima v zbirki najznamenitejše zgradbe iz ZDA, Evrope in Azije – od Buckinghamske palače do sydneyjske operne hiše.

Kocke Lego so se od svojega nastanka uveljavile po vsem svetu. Razvile so se v igračo, ki spodbuja otrokovo ustvarjalnost, domišljijo, smisel za oblikovanje v prostoru in konstruiranje. Kar okrog 90 % go-spodinjstev razvitega sveta z otroki,

mlajšimi od 14 let, ima vsaj en komplet. Do danes so izdelali že toliko kock, da bi jih lahko vsak prebivalec Zemlje dobil več kot sto. Izdelali so tudi več kot štiri milijarde figuric Lego – od nogometašev in gusarjev prek junakov iz filmov, kot so *Harry Potter*, *Vojne zvezd*, *Gospodar prstanov* in *Batman*, do Disneyjevih likov in stripovskih junakov.

Družba Lego Group ima danes okoli 10.000 zaposlenih, svoje izdelke pa prodaja v 130 državah. Zaradi zahtevane visoke kakovosti s proizvodnjo večinoma vztrajajo v Evropi, tovarno pa imajo tudi v Mehiki. Na leto izdelajo več kot 36 milijard kock. Lego je med drugim tudi največji proizvajalec gum na svetu, pa čeprav miniaturnih; vsako leto jih namreč naredijo več kot 306 milijonov. Že desetletja si prizadevajo za čim manjši vpliv na okolje, zato reciklirajo kar 99 % svojih plastičnih odpadkov. Velik del energije za proizvodnjo pridobivajo iz obnovljivih virov, do leta 2020 pa naj bi postali neodvisni od fosilnih goriv.

Zaradi nenehnih izboljšav in inovacij bodo kocke Lego verjetno nav-

duševale tudi naše potomce, saj se Lego skuša prilagoditi vsaki novi generaciji otrok. A s kockami se ne igrajo le oni, temveč tudi njihovi starši, pri svojem delu pa celo znanstveniki. Kocke so namreč zelo uporaben učni pripomoček za konstruiranje in programiranje preprostejših avtomatiziranih naprav oziroma robotov.

Lego, ki svoj uspeh dolguje otrokom, se jim skuša oddolžiti na prav poseben način: del čistega dobička namenja delovanju neprofitnega sklada za pomoč otrokom po vsem svetu, ki spodbuja učenje skozi igro, kar otrokom pomaga razvijati ustvarjalnost.

SPLETNI NASLOVI

- www.lego.com
- en.wikipedia.org/wiki/The_Lego_Group
- www.thebrickfan.com
- www.groovebricks.com/category/lego-news
- www.lego.com/en-us/aboutus/news-room
- www.reddit.com/r/lego
- www.bricktalk.co.uk/lego-news